

AVRAM IANCU - 200!

Nr.10(50/octombrie 2024)

1 Octombrie, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice. Fost-am și eu

Mircea Dorin ISTRATE

Eu, cel îmbrumatul și împovăratul de ani, de griji, de boli și de nevoi, mă văd de-acuma tot mai des parcă, în oglinda fermecată a raiul copilăriei mele, fiind alături de moșul meu, cel scăpat de Bunul Dumnezeu din cele două mari războaie ale aceste lumi nebune, stând amândoi în seri de vară în „ podu surii”, pe un braț de fân proaspăt cosit, amirosind îmbietor a cimbrisor, a romaniță, a rozmarin, a proaspăt mușețel și a atâtor altele, spre a ne face somnul lin, stâmpărat și hodinit, coperiți cu stele, sub oblăduirea și paza bunului ceresc.

Și tot aici, în cuibarul satului meu cel înstelat cu luceferi și nins cu veșnicia lumii, fost-am și eu odată, cândva, demult, într-un timp de aur pe care gândul meu cel obosit începe de-acum să-l scape tot mai des în ceața uitării, un copil neastâmpărat și zburdalnic care, înmuia în miezul verilor ce se topeau la căldura soarelui, clipa veșniciei.

Eram pe-atunci nimicul cela fără de griji, pus mereu pe furat clipe de adâncă frumusețe și neplătite plăceri din neasemuitul rai al copilăriei. Ale mele erau atunci toate roadele pe care Domnul le-a dat pe pământ: strugurii îmbietori ai viilor de pe dealurile care străjuiau satul meu, cuprinzându-l ca într-un cuibar de liniște și pace, nucii cei bătrâni de pe Coastă, pomiștea popii cu merii cei văratici și perele zemoase și dulci ca un sărut de fetișcană, care cu parfumul lor îmbietor mă îndemnau la păcatul furăciunii, frăguțele din Continit ce-și împleteau aroma lor suavă, vaporosă cu cea a cimbrisorului veșnic verde, toată mura cea neagră odihnind în soare pe maluri de Târnava, pepenii burduhănoși din grădinile vecinilor, iar la sfârșit de an, pruna și gutuia îmbrumateelor toamne de care eu, nesătutul lumii, nu m-am săturat niciodată.

Și așa se face că, de la o vreme mă văd din ce în ce mai des în oglinda cea făcătoare de tainice minuni ale timpului, ducându-mă tot mai grăbit și nerăbdător înspre vremea copilăriei mele, ca să fiu alături de ceilalți de-o seamă cu mine, nebunaticii aceia păcătoși, curați și sfielnici cu care am împărțit toate bucuriile lumii de-atunci.

În moliciunea dogoritoarelor verii, noi, o mână de copii, leneveam uitați de timp pe malul molcomei Târnavă la vechiul gat, în umbra unor sălcii plângătoare, ori pe mal, lăsând fierbințeala nisipului să ne mângâie trupurile toropite de căldură. Acolo era raiul nostru cel de mare taină care ne atrăgea pe toți ca un magnet, acolo timpul trecea pe neobservate, acolo se legau și se dezlegau primele iubiri nerostite ce înmugureau frumos și firesc, acolo era lumea aceea pe care încă de-atunci am ascuns-o cu grijă în țandăra unui gând curat din mintea și inima fiecăruia dintre noi.

Și când fierbințeala voluptoasei veri se mai stingea un pic, venea la rând, în necurmata scurgere a vremii, toamna, cea care, în tremurul pomilor dezgoliți de vântul vagabond care cutreiera zile și nopți la rând peste noi și lume, aducea cu ea mult prea zgribulita tristețe. Atunci sufletul nostru se răcea și se sleia la fel ca și cuibul brumelor de pe vânturatul Continit, iar când la urmă de tot, după ce treceau prin margine de sat toate turmele coborâtoare de la munte, după ce neaua se așternea peste pământul înghețat, atunci venea din nou vremea noastră. Un an întreg să fi ținut iarna și tot nu ne-am fi săturat de săniuș, de înșfințitele colinzi cu miros de tămâie, de colacii cu gust de miere, de cârnați rumenii și sarmale aburinde, de șezătorile tihnite cele păstrătoare de vechi și înțelepte înțelesuri, de aerul proaspăt, rece și curat care ne pune roșeața lui sănătoasă în obraji noștri de copilandri înțărcați deja de tot rostul lumii.

Apoi, după un timp, de nimeni știut și de niciunde, venea pe cărări ascunse un vânticel aproape nebăgat în seamă, ușor și călduț ca un surâs, ca o speranță înmugurită în mintea unui lacom. Începeau atunci a plânge streșinile caselor, a se înmuia și topi zăpezile ogoarelor dezgolind urma brazdelor groase rămase încă din toamnă. Mirosea a ceva nou, jilav, îmbietor și așteptat de oameni și animale deopotrivă. Mi se porneau atunci toți și toate spre o nouă viață, cu grabă, cu nerăbdare, cu bucurie, iar când plesneau mugurii pomilor, îmbrăcându-se în cămeși de floare, când ghiociei, viorelele și lăcrămioarele ne ademeneau cu frumusețea și parfumul lor, atunci știam că nimeni și nimic nu va mai putea opri natura și omul din mersul lor mereu repetat spre renașterea vieții.

Și-atunci venea iară la rând o nouă lume, renăscută parcă din caierul vremii, o lume fără seamă care era numai și numai a noastră. Hălăduiam atunci, în pierduta ceea vreme, cât era ziua de lungă prin Bercul cela mirosind a reavăn, a viorele și lăcrămioare, a acăți înfloriți și înmiresmați ce semănau cu candelabrele catedralelor din cărțile noastre de povești. Cunoșteam aici fiecare copac, fiecare cuib de

AVRAM IANCU - 200!

pasăre, fiecare scorbură, fiecare cărăruie ce șerpua până-n inima crângului celuia de copaci semețiți cu capul spre cer și având la picioare covoare de flori. Poate că aici era locul ascunsului izvor din fericita noastră copilărie care a umplut cu preaplinul său însetata fântână a sufletelor noastre. Cu siguranță că aici, în Bercul copilăriei mele, pe Continit, la bătrânele stâne cele deodată cu timpul, în îndulcitele vii de pe Coasta Mare, ori acolo sus, pe Dâlmă, prin covorul adormitor de cimbrisor și colilii, am ascuns fiecare din noi câte o fărâmbă din copilărie.

Și poate că tocmai de aceea acum, în toamna vieții, lăcrimatul nostru suflet mai picură din când în când pe tremurata-i geană, o boabă de aducere aminte pentru locul în care, cândva, demult, am trăit un timp îndulcit și norocos al vieții. Și poate că tocmai de aceea, în taina unui gând ascuns și curat eu, și mulți dintre noi, ne-a dori să fim uitați în vecia timpului, acolo în raiul nostru de-atunci, petrecând alături de cei cu care am trăit cândva cea mai frumoasă parte a vieții noastre, în vremea aceea în care furam, îndulcite clipe din raiul cel neasemuit al copilăriei.

***

Voi, făcătorii de istorii

Voi, FĂCĂTORI de ROSTURI bune
Și câte toate-s pe pământ,
Voi ceia plini DE-NȚELEPCIUNE,
În al vost' suflet cald și blând,

Voi, care știți SOCOATA LUMII
Și MERSUL ei cel răbdător,
Voi, MORȚII vii pe-ntinsul humii
Rămași la nimenea datori,

Voi, PĂSTRĂTORI de lucruri SFINTE
Și cu SMERENIE-n cuvânt,
Voi, IERTĂTORI cu cel ce minte
Și călcător pe-al său cuvânt,

Voi, CUIB de LACRIMI și DURERE,
Cu gândul la cerescul SFÂNT,
BOGAȚII lumii fără-de-AVERE
Și ne-ndoiți de-al SORTII vânt,

Voi, făcătorii de ISTORII
Și păstrătorii de-AMINTIRI,
Voi, ce-i uitați n-avoastre GLORII
Și-ncătușați în SĂRĂCII,

Voi țineți vie RĂDĂCINA
Ce neamul ăsta înc-o are,
În vecii de veci și-ncă GRĂDINA
A MAICII noastre, NĂSCĂTOARE,

Și DATINI vechi de la-nceputuri,
Și OBICEIURI ce ne leagă,
De aste vechi și SFINTE luturi,
De NEAM și ȚARA ce ni-i dragă,

De cei 'NAINTE MERGĂTORII,
De VOI ce-n rând le veți urma,
Și de NEPOȚII, roata morii
Ce veșnicii vor îngropa,

*

AVRAM IANCU - 200!

Nr.10(50/octombrie 2024)

Atunci când NOI încă vom merge
Spre mult râvnite LUMI cerești,
O LACRIMĂ de s-o prelinge
Din ochii TINERI, îngerești,
Ne-om mulțumi cu-a lor IERTARE
Și RUGA înspre cerul sfânt,
Ne țină dar pe FIECARE,
VECII, pe-acolo.... rând la rând.

*

De-aceea VOI, ce-n locul nostru
Urma-veți DRUMUL mai departe,
Vă faceți bine dară ROSTUL,
La lumea asta, cu-a ei toate.

***

TINEREȚE, BĂTRĂNEȚE

Fior e tinerețea și doruri mari, nebune,
Speranță voluptosă în simțuri și-n trăit,
Pe când cea bătrânețe-i un cuib de-nțelepciune,
Pe care-n astă viață tu însuți l-ai clădit.

Frumoasa tinerețe e vreme-mbucurată,
Dulceața uneor timputi în care tu ești zeu,
Pe când cea bătrânețe-i o lacrimă curată,
Ce-o-ascunzi în perna seri și-adormi cu ea mereu.

În visul tinereții se naște cea speranță,
Că lumea poate fie un rai dumnezeiesc,
În cel al bătrâneții regrete-s, că cea viață
A frânt în mii de rânduri visări ce aripi cresc.

E plină tinerețea de farmec și noroc,
Pripită-n toate celea, dar pur, adevărată,
Ea pentr-o-mbrățișare îmi mută munți din loc,
Pentr-un sărut e-n stare să umble lumea toată.

În schimb, cea bătrânețe e calmă, așezată,
Îmi știe mersul lumii și chiar ce va să vină,
E plină de-nțeleșuri, de multă judecată,
Știind că nu e aur tot ce sclipește-n tină.

Și eu ca voi avut-am cea vreme-a tinereții
Trăită-n arsul clipei mereu nesăturat,
Tot aș dori și-acuma, când sunt la coada vieții,
Mă-ntoarcă PreaMăritul, așa pe înserat

În raiul tinereții și-acol' de-ar vrea mă ție
O clipă de vecie pierdută în uitare,
Acol' mi-aș face Doamne a mea împărăție,
Cu-n mugurel de față, în strânsă-mbrățișare.

Moșii noștri, cronicarii

„Din rememorarea continuă a istoriei și jertfelniciei neamului acestuia,
ne v-a veni mereu și mereu puterea, speranța și scăparea noastră”

Mircea Dorin Istrate

AVRAM IANCU - 200!

Cronicari din vremi bătrâne, veghetori la mersul lumii,
Trăitori ca noi de-o seamă, pe întinsul larg al humii,
Voi ați scris pe fila cărții, din a lungului trecut,
Toate câte-n cele vremuri, pe aici s-au petrecut.

Voi ați fost, cu-al vostru suflet, arzători de dragul țării,
Și de câte neamul nostru, pe cărările-ndurării
Dus-a veac de veac cu dânsul sub a crucii nevoit,
C-a știut că astea toate sunt a cerului sortit .

Fără voi, trecutul nostru ar fi sterp, ar fi nimica,
Nici n-am ști cum moșii noștri, învingându-și dară frica,
S-au luptat cu fala lumii pentru gura lor de rai,
Ca aicea să rămâie, pe piciorul ăst de plai.

Voi ați scris în cele cronici că srămoșii mi-s vecie,
Că-n atâte mii Columne, nemuritu-s-au să fie,
Pentru cei ce vin în urmă, vii exemple de urmat,
Ca să știm că-n rând noi suntem suflet viu, neatârnat.

*

Cronicari de-odat cu timpul, voi îmi sunteți călindare
Ale vremilor apuse, ale faptelor cu care
S-au înnobilat în vremuri moșii noștrii ceia buni,
Ca să fie-n veci modele la vlăstarele de juni.

**

Eu, cu sufletu-mi de-o seamă, vă aduc o închinare
Pentru urma ce-ați lăsat-o pe a vremilor cărare,
Ca să știm c-aicea suntem viță veche, veșnicită,
Ce udată-a fost cu lacrimi de ceea viață vămuită,

Și că doar cu fapte bune merităm a fi în cronici
Nume care țării ăstei tot rămasu-i-am datornici,
Iară tu, drag cronicare, să rămâi cum tot ai fost,
Țării, ăstui neam destoinic și istoriei, cu rost.

Anotimpurile vârstnicilor

Suntem adunători de toamne,
Și-așteptători de primăveri,
De ierni tot îngroziți, o Doamne!
Și doritori numai de veri.

Ce-a toamnă-i doar o amânare
Spre iarna care va să vină,
E scurtul fir de lumânare
Ce se topește-n a sa vină.

Sperăm s-ajungem primăvara
Și să răzbit mai înc-un an
Și cu noroc să prindem vara
Și-apoi ce-o fi, habar nu am.

Ne uită Domne-n astă iarnă
Și-aduți aminte-n primăvară,
Atunci îți fă cu noi pomană

AVRAM IANCU - 200!

Nr.10(50/octombrie 2024)

Și uită-ne-tr-o lungă vară.

Șontâc-șontâc, așa vom trece
Mai înc-un an în rău ori bine,
Iar de-om mai prinde încă zece,
Mai încă unul poate vine.

*

Așa visez, în prag de toamnă
Eu doritor de primăveri,
Gândind cum să-mbunez cea Doamnă,
Pe mine uită-mă, în veri.

***

Lumea copilăriei

Peste gândurile mele mângâiate în alint,
Cad în noapte ploi de stele, ca-n visare să mă simt
Iar copil în neastâmpăr dup-o ploaie repezită
Frământând desculț pe uliți, tina lumii, înșfințită.
Mai apoi, cu alți de-o seamă, în știutul loc umbrit
Dulci frăguțe-nmiresmate căutam prin Continut
Și-n amiaza însorită, arzătoare ca o boală
În cea vale lenevită, ne scăldam, în pielea goală.

Indulcit în joaca zilei timpul ne trecea clipită
Și-n uitări puneam de-o parte vremea cea miruită,
Iară noi, fără păcate, puri ca roua-nlăcrimată
Risipeam din punga vremii, viață tânără, curată.

Seara, ciurda încornată mirosind a câmpuri coapte
O-mpărțeam din poartă-n poartă să ne sature de lapte,
Iar când cina așteptată stâmpăra a noastră foame
Preaspășiți și-n rugăciune, ne-nchinam pe la icoane.

Când luceferii din noapte înhămați la Carul Mare
Ne purtau prin cer de stele îndulciți într-o visare,
Luna, felinarul lumii și a noptilor dădacă,
Ne-mbia la somn că mâine, lungă ziuă-i pentru joacă.

***

Vreme scursă-n amintire, tănuită-n dulce gând
Vii din umbră de uitare ca un vis înfiorând,
Răscolindu-mi anii care, stau de-acum în cumpănire
Mergători spre mal de viață, ce ca mâine e, vecie.

***

Maxime și cugetări

„Bătrânii-mi sunt cuibar de-nțelepciune
Și martori vii ce mai trăiesc în lume”

*

„Adevărata fericire e atunci când dăruiești
Nu când sufletu-ți așteaptă, de la alții să primești”

Cugetări despre tinerețe

„Ne-mbie tinerețea cu zvăpăieli nebune,
Ne cumițește viața, sorbind înțelepciune”

AVRAM IANCU - 200!

*

„Ce-a vârstă-a tinereție e-nveșmântată-n aur,
Iar cea a bătrâneții, pe frunte poartă laur”

*

„În tinerețe suntem nestinsul rug și foc,
Ajunși la bătrânețe, ne potolim pe loc”

*

„Frumoasă-i tinerețea că are-n ea de toate,
Dar și cea bătrânețe, că mințile mi-s coapte”

*

„E tinerețea sunet din clopoțel de-argint,
Iar bătrânețea-mi este, un clopot spart, dogit”

*

„Îmi are tinerețea frumosul și vigoare,
Iar ștearsa bătrânețe, necazul care doare”

*

„Își arde tinerețea iubirile în foc,
Cerșește bătrânețea clipite de noroc”

*

„Zglobia tinerețe ar vrea s-aibă de toate,
Spășita bătrânețe îmi vrea doar, sănătate”

*

„În mierea tinereții se-ascunde-un vis divin,
În ziua bătrâneții-i un repetabil chin”

*

„Hapsâna tinerețe ar vrea plăceri și bani,
Trecuta bătrânețe, ai tinereții ani”

*

„În mustul tinereții, pe frunte-s bobi de aur,
În bruma bătrâneții-s coroanele de laur”

***

Cugetări despre bătrânețe

În ochii celor tineri sunt flăcări jucăușe,
Iar la bătrâni vezi bine, îmi sunt lumini ascunse.

*

La tineri frumusețea e ruptă din natură,
La cei bătrâni ajuns-a să fie, artă pură.

*

Nu-i fi bătrân vreodată, de-ai pus în tănuire
În inimă și-n suflet, o boabă de iubire.

*

Bătrânii au doar prieteni și prea puțini dușmani,
Că toți ce-au fost odată, mi i-au iertat în ani.

*

Ce-a tinerețe-ntr-una ia zile de la viață,
Bătrânii-n a lor gânduri, smeriți cerșesc speranță.

*

Bătrâni-s catedrale, monede învechite,
Mi-s cărți din altă vreme, ce trebuiesc citite.

*

Frumoasă-i bătrânețea de-ajungi ca s-o trăiești,
Și dacă-n a ta viață știut-ai s-o-ncinstești.

*

AVRAM IANCU - 200!

Un prunc în dar primește clipite de la viață,
Bătrânii ani-ș număr, înșiruiți pe ață.

*

Un tinerel din viață doar miere vrea s-adune,
Bătrânul îmi împarte la toți, înțelepciune.

*

Să știți că viața n-are la urmă bătrânețe,
Acolo-i adunată, trecuta tinerețe.

*

„De-aici nimic nu duceți în viața de apoi,
Cum ați venit pe lume, așa vă duceți... goi”

*

Peste-a sufletului rană,
Când veți fi-n a vieții toamnă,
Puneți ruga sfintelor,
Din mierea cuvintelor.

***